

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
МИНИСТЕРСКИ СЪВЕТ
СЪВЕТ ЗА КООРДИНАЦИЯ ПРИ УПРАВЛЕНИЕТО НА СРЕДСТВАТА ОТ
ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ

ПРОТОКОЛ
ОТ ЗАСЕДАНИЕ НА СЪВЕТА ЗА КООРДИНАЦИЯ ПРИ УПРАВЛЕНИЕТО
НА СРЕДСТВАТА ОТ ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ

03.09.2014 г.

Заседанието беше открито и ръководено от заместник министър-председателя по управление на средствата от ЕС – г-жа Илияна Цанова.

По точка 1 от дневния ред „Представяне на ревизиран вариант на оперативната програма „Развитие на човешките ресурси“, заместник-министърът на труда и социалната политика - г-жа Петя Евтимова представи визията и стратегията на оперативната програма, която ще допринесе за изпълнението на целите в областта на трудовата заетост и борбата с бедността и социалното изключване, залегнали в Стратегията на Европейския съюз „Европа 2020“.

Целият бюджет на програмата е 2, 136 млрд лева. От тях за заетост са предвидени 1, 266 млрд. лв., за борба с бедността и насърчаване на социалното включване - 658 млн. лв., за подобряване на институционален капацитета - 86 млн. лв., и за транснационално сътрудничество - 38.6 млн. лв. Първата схема е в размер на 35 млн. лв.(за младежка безработица е обявена).

Г-н Драгомир Драганов (МТСП) конкретизира разпределението общо за цялата програма: близо 55 млн. евро - по линия на инициативата за младежка заетост. Също толкова ще бъдат осигурени по линия на Европейския социален фонд, общо 110 млн. евро европейско съфинансиране, или заедно с националното съфинансиране - близо 232 млн. лв. целеви мерки за младежи.

Накратко бяха представени коментарите на Европейската комисия, получени официално в началото на м. август по първия проект на оперативната програма, а именно:

Липсващи стъпки за подобряване обхвата и ефективността на службите по заетостта. В рамките на оперативната програма е добавен инвестиционен приоритет за модернизиране на институциите на пазара на труда. Г-н Драганов представи конкретните мерки, обобщени в три направления, свързани със специфичната препоръка към България по националната програма за реформи:

Първото направление е свързано с модернизиране на услугите на Агенцията по заетостта. Това включва преглед на териториалния обхват от гледна точка на достъпността на услугите на Агенцията до търсещите работа и работодателите. Друго направление към модернизация е свързано с повишаване качеството на самите услуги за отделните целеви групи, като от една страна са търсещите работа, от друга страна – бизнеса, и от трета страна – взаимодействие с други институции на пазара на труда,

които осъществяват посредническа дейност (частни трудови посредници, младежки организации). Една важна част от модернизиранието ще бъде свързана с разширяване обхвата на услугите за активиране на икономически неактивните.

Второто важно направление, в което се предвиждат мерки, е свързано с разнообразяване на обхвата на предоставените услуги от страна на Агенцията по заетостта. Едното от направленията е за икономически неактивните. От друга страна, има необходимост от диверсифициране на портфейла от услуги, свързан с мотивиране, с психологическа подкрепа, с консултиране, кариерно ориентиране, акцент върху обучението, в т. ч. на местно ниво, а не единствено на субсидирана заетост.

Третото направление е свързано с транснационалната мобилност по мрежата EURES. За разлика от предишния програмен период в момента националните мерки по мрежата EURES трябва да бъдат финансирани от ЕСФ, докато мерките с общоевропейско значение ще бъдат финансирани от ЕС в рамките на програмата за заетост и социални иновации. Предвидена е подкрепа за националните мерки за транснационална мобилност по мрежата EURES.

Г-жа Евтимова допълни, че с приетата промяна в Устройствения правилник на Агенцията по заетостта е създадена нарочна дирекция, която да обслужва ангажиментите на държавата по система EURES. Допустими по приоритетна ос 1 са дейности, като самонаемане и стартиране на предприятия, вкл. на млади хора до 29 години, във връзка с препоръката на ЕК за подпомагане на младите хора за самостоятелна заетост, предприемачество и др.

Г-жа Цанова попита за формата, по която ще се осъществява тази подкрепа – чрез финансов инженеринг или грантови средства.

Г-н Драганов поясни, че в момента се извършва анализ, като се обмисля въвеждане на гаранции по кредити или самото кредитиране, но все още се изчакват резултатите от анализа.

В тази връзка, г-жа Цанова помоли да се работи в тясно сътрудничество с Министерство на икономиката и енергетиката, Национален фонд и Централно координационно звено, предвид възможностите да се направят адекватни инструменти в тази посока, които да бъдат структурирани внимателно и правилно. Тя поиска да бъде проведена отделна среща по този въпрос.

Г-жа Евтимова посочи, че с оглед на демаркацията следва да се работи в тясно сътрудничество, предвид че дейността е допустима по много програми, най-вече по ОП „Конкурентоспособност“ и по програмата за развитие на селските райони.

Г-жа Цанова препоръча да се обмисли възможността мерките за млад фермер и младежи, като мерки с една целева група да се обединят.

Г-жа Евтимова продължи със следващата препоръка, свързана с описание на компонента по инициативата за младежка заетост. Допълнени са текстове, съобразени с препоръките за отделна специфична цел, свързана с активиране на младежите, които не са обхванати нито от образование, нито от заетост.

Във връзка със следващ коментар на ЕК, свързан с поставяне на акцент върху жените във връзка с връщането им на пазара на труда, е предвидена такава подкрепа.

На следващо място коментарите засягат операции, свързани с ромите. Препоръката е ромите да бъдат изрично обхванати в приоритетна ос 1, което е отразено с мерки за заетост.

Г-жа Цанова постави въпросът за ефективността на провежданата политика по отношение на интеграцията на ромите, предвид че много ресурси от различни източници са насочени специално към тази група. В тази връзка дали е възможно да се приложи по-интегриран подход, като напр. агенция за интеграция на ромите, която да бъде бенефициент.

Г-жа Евтимова поясни, че по програмата се предвижда специален проект на Националния съвет по въпросите на етническите малцинства, чийто Секретариат е в рамките на Министерския съвет. ЕК изисква да бъдат отчитани специални индикатори за заетост на тази етническа група, което ще продължи и занапред, но искане на комисията е да бъдат изрично упоменати отделно по схемите за заетост.

Г-жа Цанова поиска да бъде насрочена среща по темата заедно с МОН и МТСП, като подчерта, че най-добрият ефект за постигането на интеграция всъщност е правилната политика.

След проведени срещи с всички оперативни програми е изчистен коментарът, по отношение на осигуряване на допълняемост между програмите.

Във връзка с предварителните условия, свързани с прогнозите относно потребностите на пазара на труда, ЕК очаква кратък план за действие от страна на Агенцията по заетостта, който се изготвя в момента и ще бъде приложен към оперативната програма.

В обобщение, няма промяна на приоритетните оси, добавени са два нови инвестиционни приоритета в приоритетната ос за заетост, преформулирани са специфичните цели, с оглед да бъдат отделени специфични цели за младежите, изрично са упоменати завръщането на жените на трудовия пазар, преформулирани са индикаторите и са извършени допълнения на текста по отношение на демаркацията и допълняемост.

В отговор на поисканата от г-жа Цанова информация за индикаторите, заложиени по програмата, г-жа Евтимова пое ангажимент тя да бъде изпратена допълнително, в рамките на деня.

По отношение на коментарът, който засяга посочване в тази оперативната програма на макроиндикаторите, изпратен до всички оперативни програми, същият няма да бъде отразен към момента, поради противоречие с ръководството за мониторинг на програмите по ЕСФ, където изрично се казва, че не би следвало да се залагат макроиндикатори. Изрази надежда, че до внасяне на програмата в Министерски съвет проблемът ще бъде изчистен.

Г-жа Цанова уточни, че ако не бъде изчистен коментарът, не следва програмата да бъде внасяна в Министерски съвет.

Г-жа Кръстева допълни, че с УО е уточнено някои базови индикатори да бъдат отразени, преди внасяне на програмата в Министерския съвет.

Г-жа Бракалова (МЗХ) попита относно средствата, планирани по програмата и основните посоки по отношение на водено от общността местно развитие. Инициран

е процес за формиране на обща постоянна група за детайлизиране на механизма, по който всички управляващи органи ще работят съвместно за прилагане на този подход.

Г-н Драганов поясни, че размерът на средствата е определен в споразумението за партньорство.

По отношение на Водено от общността местно развитие г-жа Бракалова разясни, че е отправена покана към всички управляващи органи, представители на гражданския, стопанския и публичния сектор по определени теми. Очаква се от 15 септември до 15 октомври следния резултат: проектонаредба за прилагането му, основни принципи за прилагането му, основни цели, ясна процедура и стъпки за избор на местни инициативни групи, които ще получават възможността да финансират стратегии за местно развитие чрез финансирането от всички оперативни програми...

Г-жа Цанова обърна внимание, че за МРР това е опция да се адресират и белите петна, а от друга страна е възможност да се обмисли как точно да се структурира и канализират ресурсите по всички оперативни програми, с оглед постигане на интегриран подход.

Г-н Гунев (МВР) попита дали бежанците могат да бъдат включени като целева група (сред уязвимите групи) в оперативната програма.

Г-н Драганов информира, че гражданите на трети държави, които имат право легално да пребивават на територията на страната са включени в целевата група в инвестиционния приоритет за интегриране на най-маргинализираните общности. МВР работят по новата програма по фонд „Миграция и интеграция“. Установена е демаркационна линия. Тези целеви групи, които получат право постоянно да пребивават на територията на страната могат да влязат в обхвата на мерките.

Г-жа Евтимова допълни, че вече за новата оперативната програма не се предвижда създаването на междинни звена. Постигната е договореност с ЕК, че към оперативната програма ще бъде приложен план за укрепване на капацитета на управляващия орган с конкретни срокове и механизъм на отчитане пред ЕК. Недостатъчното е кадровото обезпечаване като щатни бройки.

Г-жа Илияна Цанова обобща, двете взети решения по т. 1:

1. След срещата за преговори в Брюксел заместник-министър председателят да бъде уведомен за взетите решения относно включването на допълнителните индикатори по програмата.

2. В съответствие с взетите решения след определяне на базовите стойности на индикаторите за резултат, проектът на оперативната програма да бъде представен за одобрение от Министерски съвет.

По точка 2 от страна на ресорният зам.-министър на МТСП - г-жа Петя Евтимова беше направено кратко представяне на проекта на оперативната програма, съфинансирана от Фонда за европейско подпомагане на най-нуждаещите се лица. Периметърът на действие на програмата е хранителния недоимък, бедността и материалните лишения. По програмата се предвижда да се осигуряват хранителни продукти за период от седем години под формата на индивидуални пакети от хранителни продукти и ще се осигуряват средства за надграждане дейността на обществените трапезарии чрез осигуряването на „топъл обяд“.

Г-жа Цанова попита за индикативния брой лица, които ще се ползват от възможностите на програмата.

Г-жа Евтимова поясни, че помощта ще се предоставя на лицата, подпомагани по реда на наредбата за отпускане на целеви помощи за отопление. Това са лица без или с много ниски доходи, самотно живеещи, лица с трайна намалена работоспособност, лица над 65 години, деца, включително сираци, самотни родители на деца до 18 години с ниски доходи или без никакви доходи, деца с трайни увреждания, родител полагащ грижи за дете до 3-годишна възраст, също без доходи. Оценките на лицата се правят от службите за социално подпомагане чрез изготвяне на индивидуална оценка на всяка едно такова лице. Очаква се тези лица да са между 250 хиляди и 300 хиляди като бюджетът за тази година от програмата е 32 милиона лева. Предвижда се индивидуалните пакети с храни да се раздават чрез партньорска организация. Критериите за избора на тези партньорски организации са изчерпателно изброени в Регламента, като е необходимо да бъде проведен конкурс по отношение на избора на тези организации. С оглед осигуряване на механизъм за участие на всички заинтересовани страни по изпълнението на програмата, се предвижда да бъде създадена направляваща група, в която ще бъдат включени министерства, партньорски организации, сдружението на общините, отделни общини. Целта е тази направляваща група на ежегодна база да обсъжда разпределението на бюджета и да взима решения, включително и по форсмажорни обстоятелства тогава, когато се налага.

По отношение на другата дейност "топъл обяд" в момента съществуват 181 обществени трапезарии, които се финансират от Фонд „Социална закрила“. Фондът е към Министерството на труда и социалната политика и с него се осигурява обяд само през месеците от октомври до април. По програмата, се предвижда да бъде поет топлият обяд през периода, за който не се покрива от Фонда.

По отношение на предоставянето на услугата „топъл обяд“ чрез трапезариите ще бъде използван националният механизъм, чрез който общините ще подават заявки за трапезариите, така че да не се утежнява допълнително административния процес, като за периода, в който се финансира топлият обяд от бюджета на програмата, заявките трябва да бъдат подавани до управляващия орган на програмата.

Г-жа Добринка Кръстева попита какъв ще е механизмът за отпускане на безвъзмездна помощ към общините - на базата на конкурентен подбор или като директни бенефициенти, тъй като общините от своя страна ще трябва да проведат обществени поръчки, за да се избере доставчикът на услугата „топъл обяд“.

Г-жа Петя Евтимова отговори, че няма да са всички общини, тъй като една част от общините и сега осигуряват топлият обяд в месеците, за които няма покритие чрез спонсор или по друг начин. Ще се използва механизмът, който е по Фонд „Социална закрила“ като той ще бъде различен от механизма за раздаване на хранителни пакети и ще бъде свързан с обществените поръчки, възлагани от общините.

Г-жа Добринка Кръстева подчерта, че това следва да е социална програма и конкурентния подбор в случая не е релевантен, тъй като ще останат общини без достъп до помощта.

Г-н Драгомир Драганов даде следните пояснения: Относно първия компонент „хранителни пакети“ се предвижда Агенцията за социално подпомагане, както и досега в периода 2007-2013 г., да проведе поръчка за закупуване на хранителни продукти, които да бъдат раздавани чрез партньорските организации на най-нуждаещите се хора. Това ще бъде основната част от оперативната програма. По отношение на втория компонент на подпомагането – „топъл обяд“ следва да се проведе недискриминационна, прозрачна процедура, на база предварително обявени критерии за избор на операции и бенефициентите да гарантират, че имат съответния капацитет да изпълняват операциите. Но с оглед на факта, че този втори компонент има малък дял в бюджета на програмата и е насочен единствено към разширяване обхвата на трапезариите, това се явява допълващ механизъм.

Г-жа Добринка Кръстева обясни, че първи компонент, който са хранителните пакети, до момента е достигал до 300 хиляди души, като се предвижда сега той да достигне до 260 хиляди души, но с по-малък бюджет. Топлият обяд за два сезона есен и зима е достигал до 13 хиляди души, а към момента се предвижда с още по-нисък бюджет. Т.е. не ясно как ще стигнат средствата за топъл обяд като с наличния бюджет не може да бъде покрит дори само първия компонент хранителни пакети за 260 хил. души.

Г-жа Петя Евтимова отговори, че компонент „топъл обяд“ е включен като допълнителна дейност, а не като основна. Хранителните пакети ще бъдат осигурявани за седем години и в тази връзка ЕК е предложила да се помисли като допустима дейност да бъде включен и „топлият обяд“, тъй като до 2020 г. може да се възникне необходимост от създаване или финансиране на трапезария в район на бедствие, например, или при промяна в социално-икономическото състояние на страната, което да наложи използването на тази дейност.

По силата на регламента, обаче, няма изискване да се разделя бюджетът по компоненти, тъй като той може да бъде разделян само ако е налице таргетиране на различен вид лишения, а в случая лишението е от храна и затова бюджетът е общ. Затова ще продължи подпомагането с хранителни пакети и при възникване на необходимост направляващата група ще реши да се финансира и услугата „топъл обяд“.

Г-жа Добринка Кръстева подчерта че в текста на програмата не е ясно, че „топлият обяд“ е допълнителна дейност, в случай на нужда, и че двете дейности не са равностойни и по някакъв начин ще се разпределят парите между тях.

Г-жа Петя Евтимова отговори, че ако бъде даден такъв коментар, ще бъде отразен изрично в текста на програмата.

Г-жа Марина Бракалова предположи, че при определянето на групата от нуждаещи се лица, са взети предвид научените уроци и е обменен опит с ДФ „Земеделие“ и ясно е разписан механизмът за определяне на групата в програмата.

По отношение на „топлият обяд“ предложи да се помисли върху стимулиране на процеса за създаване на трапезарии и да се картографира местата с такава нужда и да се предоставят храни при условие, че се инвестира ресурс за създаването на трапезарии. По този начин ще се намали ресурса и ще се предоставя само храна, а не да се

финансира цялата услуга. Тоест общините ще получат топлия обяд, ако се ангажират да създадат, организират, изпълняват и предоставят дългосрочно такава услуга. Също така има много организации, които могат по този механизъм да бъдат стимулирани в създаването на трапезарии, което ще направи ефекта от програмата по-широк, отколкото предоставянето само на топлия обяд.

Г-жа Петя Евтимова обърна внимание, че по силата на Регламента може да се финансира само закупуването на храна, не и предоставянето на цялата услуга и това е посочено на няколко места в програмата. Примерът, който е използван са общините, тъй като те са партньори по сегашния Фонд „Социална закрила“, но в Регламента и в програмата пише, че това ще бъдат партньорски организации, които трябва да отговарят на определени критерии.

Тя обърна внимание, че от ЕК са имали изричен коментар да запишат какво се случва с оставащите пакети, които не могат да бъдат разпределени и в тази връзка изрично в текста на програмата е записано, че ще бъдат предоставени на трапезариите.

Г-жа Добринка Кръстева обърна внимание, че в програмата липсва информация за одитния орган. Агенцията за социално подпомагане ще бъде управляващ орган.

Г-жа Петя Евтимова обясни, че за определяне на одитен орган са налице три възможности - външен одитиращ орган, Дирекция „Вътрешен одит“ на Министерството на труда и социалната политика и ИА ОСЕС в МФ - одитният орган, който ще одитира всички останали оперативни програми, като ЕК подкрепя този вариант. Заедно с текста на програмата трябва да се предложи и допълване на решението на Министерски съвет за изрично посочване на одитиращ орган по тази оперативна програма.

Г-жа Добринка Кръстева обясни, че в разговори с директора на ИА ОСЕС – г-жа Михайлова е посочено, че с наличния капацитет като щатни бройки, агенцията няма възможност да бъде одитен орган и на тази оперативна програма. Необходимо е пренасочване на свободни бройки от министерствата към одитния орган, с оглед поемането на този допълнителен ангажимент.

Г-жа Карина Караиванова (МФ) обясни, че в МФ са наясно със ситуацията, като ИА „Одит на средствата от Европейския съюз“ изразяват съгласие да поемат тази дейност, ако им бъде увеличен щатният брой, т.е. решението излиза извън рамките на Министерството на финансите, с оглед осигуряване на бройки от други министерства.

Г-жа Петя Евтимова посочи, че е възможно одита по програмата да бъде поет и от Дирекция „Вътрешен одит“, предвид че подпомагат ОСЕС в техни проверки и имат натрупан опит. Опасението им е свързано с неофициалния коментар на ЕК, че те очакват да бъде същия одитиращ орган, който е и на останалите оперативни програми.

Г-жа Добринка Кръстева посочи, че на предходен етап са се предвиждали промени в устройствените правилници на МТСП и на МРР, с оглед осигуряване на 4 допълнителни щатни бройки за ИА ОСЕС. Процедурата ще отнеме около 3 седмици.

Г-жа Илияна Цанова обобщи, двете взети решения по т. 2:

1. Одитен орган по програмата да бъде ИА ОСЕС в МФ след осигуряване на допълнителните щатни бройки.

2. Програмата да бъде изпратена на Европейската комисия като първи официален вариант, по който да стартират преговорите.

По точка 3 от дневния ред: Представяне на проект на Програма за морско дело и рибарство 2014-2020 г. от страна на зам.-министъра на земеделието и храните г-жа Бракалова беше оттеглено разглеждането на програмата, тъй като не е съгласувана в рамките на Министерство на земеделието и храните и не е преминала кръг от неформални консултации с ЕК за да бъде представена пред СКУСЕС и да продължи по процедурата за одобрение в Министерски съвет.

С това, заседанието беше закрито.

СЕКРЕТАР:

Добринка Кръстева

ПРЕДСЕДАТЕЛ:

Илияна Цанова
Заместник министър-председател
по управление на средствата от ЕС

Дата: 09.09.2014г.